

**Nauki ekonomiczne w XXI wieku –
wyzwania, dylematy, perspektywy
Międzynarodowe stosunki gospodarcze**

RADA NAUKOWA

Daniel Baier (Universität Bayreuth, Niemcy)

Andrzej Bąk (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Małgorzata Teresa Domiter (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Małgorzata Gableta (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Danuta Kisperska-Moroń (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach)

Stanisław Krawczyk (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Adam Kubów (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

Radim Lenort (VSB – Technical University of Ostrava, Czechy)

Alla Melnyk (Ternopil National Economic University, Ukraina)

Jan Skalik (Uniwersytet Zielonogórski)

Maciej Szymczak (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu)

Stanisław Urban (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu)

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bąk – redaktor naczelny

Andrzej Bodak

Alicja Graczyk

Marcin Kowalewski

Mirosław Moroz

Elżbieta Nawrocka

Artur Rot

Agnieszka Skowrońska

Magdalena Rojek-Nowosielska – sekretarz

magdalena.rojek-nowosielska@ue.wroc.pl

+48 71 36 80 221

REDAKTORZY TEMATYCZNI

Aleksandra Szpulak

Wawrzyniec Michalczyk

PRACE NAUKOWE

Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

Nr 498

**Nauki ekonomiczne w XXI wieku –
wyzwania, dylematy, perspektywy
Międzynarodowe stosunki gospodarcze**

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2017

Redakcja wydawnicza: Barbara Majewska
Redakcja techniczna: Barbara Łopusiewicz
Korekta: Barbara Cibis
Łamanie: Małgorzata Myszkowska
Projekt okładki: Beata Dębska

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania
znajdują się na stronach internetowych
www.pracnaukowe.ue.wroc.pl
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Publikacja udostępniona na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska
(CC BY-NC-ND 3.0 PL)

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2017

ISSN 1899-3192
e-ISSN 2392-0041

ISBN 978-83-7695-700-5

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Zamówienia na opublikowane prace należy składać na adres:
Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław
tel. 71 36 80 602; e-mail: econbook@ue.wroc.pl
www.ksiegarnia.ue.wroc.pl; ksiegarnienaukowe.pl

Druk i oprawa: TOTEM

Spis treści

Wstęp	9
Eric Ambukita: Współpraca Unii Europejskiej z krajami grupy Afryki, Karaibów i Pacyfiku z uwzględnieniem Afryki Subsaharyjskiej / Cooperation of the European Union with African, Caribbean and Pacific countries, including sub-Saharan Africa	11
Elżbieta Bombińska: Obecność handlowa (GATS-3) jako forma świadczenia usług w handlu międzynarodowym / Commercial presence (GATS-3) as a mode of service supply in international trade	22
Eliza Chilimoniuk-Przeździecka: Offshoring procesów opartych na wiedzy – analiza eksportu usług / Offshoring of knowledge-intensive processes – analysis of services export	32
Andrzej Cieślik: Firmy z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce: lokalizacja i orientacja eksportowa / Foreign direct investment in Poland: current state and perspectives for development.....	48
Andrzej Cieślik, Jan Jakub Michalek: Globalne łańcuchy wartości dodanej i eksport pośredni: przypadek Polski / Global Value Chains and indirect export: the case of Poland.....	57
Małgorzata Dziembała: Innovation policies in the selected Latin America countries in the globalisation era / Polityki innowacyjne w wybranych krajach Ameryki Łacińskiej w dobie globalizacji	68
Krzysztof Falkowski: Konsekwencje „klątwy surowcowej” dla międzynarodowej konkurencyjności Azerbejdżanu, Kazachstanu oraz Rosji / Effects of the resource curse for the international competitiveness of Azerbaijan, Kazakhstan and Russia	83
Monika Fiedorczyk: Perspektywy rozwoju gospodarki Rosji w kontekście obecnego kryzysu gospodarczego / Perspectives of Russian economy development in the context of the current economic crisis	93
Agnieszka Hajdukiewicz: Znaczenie różnic kulturowych w negocjacjach międzynarodowych na przykładzie polsko-indyjskich relacji w biznesie / The importance of cultural differences in international negotiations on the example of Polish–Indian business relations.....	102
Anna Janiszewska: Polityka imigracyjna Australii / Australian immigration policy	112
Dorota Jegorow: Dysproporcje w rozwoju państw członkowskich Unii Europejskiej (w kontekście dochodów indywidualnych i krajowych) / Diffe-	

rences in the development of member states of the European Union (in the context of individual and domestic revenue).....	122
Karolina Klecha-Tylec: Unia Europejska–ChRL: uwarunkowania i ewolucja relacji gospodarczych / The EU–China: conditions and evolution of economic relations	133
Artur Klimek: Effects of foreign direct investment in business services in Poland / Efekty bezpośrednich inwestycji zagranicznych w sektorze usług biznesowych w Polsce	141
Dominik Kopiński: Koncepcja globalnych dóbr publicznych we współczesnych stosunkach międzynarodowych: od teorii do praktyki / The concept of global public goods in the contemporary international relations: from theory to practice	149
Kamil Kotliński: Skutki brexitu dla budżetu Unii Europejskiej / Brexit implications for the European Union budget	159
Andżelika Kuźnar: Kraje Grupy Wyszehradzkiej w globalnych łańcuchach wartości / The Visegrad Group countries in global value chains.....	167
Elżbieta Majchrowska: Perspektywy rozwoju stosunków handlowych Polski z Kanadą w świetle umowy CETA / Prospects of development of trade relations between Poland and Canada in the light of CETA.....	181
Bartosz Michalski: Nasz zbyt bliski niemiecki przyjaciel? Analiza polsko-niemieckiego handlu wewnątrzgałęziowego w latach 2001-2016 / A too close German friend of ours? An analysis of the Polish-German intra-industry trade 2001-2016	192
Edward Molendowski: Czynniki determinujące pozycję konkurencyjną gospodarki – Polska na tle nowych państw członkowskich UE / Factors determining the competitive position of the economy – Poland in comparison to the new EU Member States.....	209
Aleksandra Nacewska-Twardowska: Partycypacja Polski w globalnych łańcuchach wartości / Polish participation in global value chains	222
Michał Nowicki: Global economic disorder jako alternatywa dla global economic governance / Global economic disorder as an alternative to global economic governance	232
Karolina Pawlak, Katarzyna Kita: Rola krajów UE i USA w światowym handlu artykułami rolno-żywnościowymi / Role of the EU countries and the US in the world trade in agri-food products	240
Agnieszka Piekutowska: Wpływ kryzysu gospodarczego na migracje międzynarodowe na przykładzie Unii Europejskiej / The impact of the economic crisis on international migration – the case of the European Union....	251
Ewa Polak, Waldemar Polak: Współczesne uwarunkowania polityki gospodarczej / The influence of globalization processes on the economic policy of the state.....	263

Malgorzata Raczkowska: Nierówności dochodowe w kontekście jakości życia w krajach Unii Europejskiej / Income inequalities in the context of the quality of life in the European Union member states	273
Piotr Rubaj: Bilans korzyści i zagrożeń w handlu zagranicznym polskich przedsiębiorstw na rynkach krajów pozaeuropejskich / Balance of benefits and risks in foreign trade for Polish enterprises on non-European markets	284
Jerzy Rymarczyk: Anty kryzysowe reformy w Europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej / Anti-crisis reforms in the European Economic and Monetary Union	297
Dominik A. Skopiec: Chińskie państwowe fundusze majątkowe jako globalni inwestorzy instytucjonalni / Chinese sovereign wealth funds as global institutional investors	306
Monika Słupińska: Europa w dobie kryzysu – przewidywane scenariusze reform / Europe in the era of crisis – expected reform scenarios	316
Tadeusz Sporek: Przepływy kapitałowe w formie bezpośrednich inwestycji zagranicznych współczesnych Chin w aspekcie regionalnym i globalnym / China capital transfer in the form of foreign direct investment – regional and global aspects	326
Jacek Szlachta, Janusz Zaleski: Wyzwania polskiej polityki regionalnej w kontekście polityki spójności UE po roku 2020 / Challenges for Polish regional policy in the context of EU cohesion policy after 2020	336
Paweł Śliwiński: Kryzys zadłużenia Portoryko jako przykład kryzysu w kraju peryferyjnym unii walutowej / Puerto Rico debt crisis as an example of the crisis in the peripheral area of a currency union	351
Jowita Świerczyńska: Instytucje unijnego kodeksu celnego w roli czynników zwiększających konkurencyjność przedsiębiorstw / Institutions of the Union Customs Code as factors for increasing competitiveness of economic operators	363
Barbara Wieliczko: The impact of global surrounding on the common agricultural policy / Wpływ globalnego otoczenia na wspólną politykę rolną	374

Wstęp

Przemiany we współczesnej gospodarce światowej nie tracą na prędkości w ostatnich latach, a na wielu płaszczyznach obserwuje się wręcz ich przyspieszenie. Postępującej od długiego już czasu globalizacji i regionalizacji z jednej strony towarzyszą procesy integracji i liberalizacji handlu, a z drugiej – przeciwstawne im tendencje dezintegracyjne i protekcjonistyczne. Coraz większego znaczenia nabierają innowacje, m.in. finansowe, dążenie do zrównoważonego rozwoju, intensywne migracje, problemy kulturowo-społeczne czy pogłębiające się konflikty ekonomiczne pomiędzy krajami. Za tymi przemianami próbują podążać również uczeni, poddając analizom poszczególne sfery krajowych i ponadnarodowych gospodarek, próbując opisywać i wyjaśniać zależności między nimi oraz formułując ważne wnioski i zalecenia dla decydentów. Ważną płaszczyzną badań jest także weryfikacja dotychczasowych teorii, paradygmatów i okrzepłych fundamentów procesów poznawczych, czasem nie przystających już do współczesnego turbulentnego otoczenia, częstokroć zaskakującego nagłymi zwrotami, czy do bieżącego układu sił i interesów, kształtującego otaczającą nas gospodarkę światową.

Prezentowany Czytelnikowi tom „Prac Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” zawiera rezultaty prac badaczy reprezentujących większość polskich ośrodków naukowych zajmujących się problematyką międzynarodowych stosunków gospodarczych. Artykuły dotyczą bardzo zróżnicowanej tematyki, tak jak zróżnicowane są procesy zachodzące w globalnej ekonomii. Są tu teksty poświęcone zagadnieniom ujmowanym w skali kraju, np. firmom z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce, sektorowi usług biznesowych, partycypacji Polski w globalnych łańcuchach wartości, perspektywom rozwoju gospodarki Rosji, polityce imigracyjnej Australii czy kryzysowi zadłużenia Portoryko. Inne opracowania poruszają kwestie regionalne – polityki innowacyjne krajów Ameryki Łacińskiej, problemy Grupy Wyszehradzkiej, skutki „kłątwy surowcowej” dla Azerbejdżanu, Kazachstanu oraz Rosji, konsekwencje brexitu dla budżetu Unii Europejskiej, możliwe scenariusze reform Europy w dobie kryzysu itd. Dużo miejsca poświęcono łańcuchom wartości – tej problematyki dotyczą aż trzy artykuły. W niniejszym tomie inspirację również może odnaleźć osoba zainteresowana problematyką różnic kulturowych w negocjacjach, handlu zagranicznego i pozycji konkurencyjnej Polski i Unii Europejskiej, dysproporcjami rozwojowymi, relacjami gospodarczymi Chin, przepływami bezpośrednich inwestycji zagranicznych, koncepcją globalnych dóbr publicznych, migracjami międzynarodowymi czy polityką regionalną, spójności i rolą Wspólnoty Europejskiej.

Życzymy Czytelnikowi satysfakcji z lektury niniejszego tomu, licząc na przychylny odbiór i nawiązanie naukowego dyskursu.

Wawrzyniec Michalczyk, Aleksandra Szpulak